

נהלים והנחיות ביטחון, בטיחות, ושע"ח "ניצנים בחגים" ברשויות המקומיות (בתקופת "חרבות ברזל")

ניצנים בחגים = ביה"ס של החגים

אוביאים את הביטחון בחינוך

עקרונות יסוד להפעלה

❖ ככלל, הפעילות בתכנית בהיבטי ביטחון, חרום, בטיחות ואבטחה תתבצע בהתאם ובכפוף לסעיף 7 8 בחוזר מנכ"ל

תכנית 'ניצנים'

❖ דגשים נוספים להפעלה בתקופת מלחמת "חרבות הברזל"

➤ הפעילות תתקיים בכפוף להנחיות פיקוד העורף המתעדכנות מעת לעת (קישור)

➤ שיחות חפיפה ותדרוך – על מנהלי תוכנית ניצנים הרשותיים לוודא קיום שיחת חפיפה בין **רכזי תוכנית ניצנים** לבין

רכזי הביטחון/מנהלי המוסדות הקבועים בהם מתקיימת התכנית, על נהלי החירום ומרכיבי הביטחון המוסדיים

בדגש על : הכרת והתאמת המרחבים המוגנים, תכנית "הכי מוגן שיש", כללי האבטחה, תכנית הפינוי בעת חרום,

טלפונים ודרכי תקשורת ולחצני מצוקה (בגנים ובמעונות) ועוד כפי שיפורט בהמשך המצגת.

ביטחון, חירום ובטיחות ופעילות חוץ

- בעת הפעלת תכנית ניצנים בחגים, על הרשות המקומית להתבסס על: תכניות האבטחה והחירום, מרכיבי הביטחון, המיגון, הנהלים, תיקי הנתונים ואישורי הבטיחות הרשתיים הקיימים במוסדות החינוך בהם מופעלת התכנית, תוך התאמה לתכנית ניצנים בחגים.

- יש לתאם את הפעלת התכנית ברשות המקומית עם יחידת הביטחון והחירום של הרשות המקומית.

- רכזי התכנית הרשותי והבית ספרי יפעלו על פי הנחיות יחידת הביטחון והחירום של הרשות המקומית.

עדכון נהלים

רכזת התכנית תקיים שיחת עדכון נהלים עם יחידת הביטחון והחירום ברשות המקומית, שתכלול:

- מעבר על תיק הביטחון והחירום המוסדי.
- מעבר על סדר הפעולות במצבי החירום - ירי טילים, רעידת אדמה, שרפה, נוהל פינוי והדיווח לרשות המקומית, טיפול בילד שנפגע, מענה מותאם לילדים עם צרכים מיוחדים.

אובאים את הביטחון בחינוך

הכרת מרכיבי הביטחון מצילי החיים העיקריים במוסד החינוכי, אופן הפעלה ושימוש בהם. הכרת הכללים, התנאים וההנחיות לתיאום וקיום פעילות חוץ כפי שיפורט בהמשך

מקום הפעילות

מוסד חינוכי

תכנית "ניצנים" בחגים תופעל במוסדות חינוך המקיימים תנאי בטיחות, ביטחון ומיגון בהתאם להוראות חוזר מנכ"ל של משרד החינוך ואישור בטיחות של רשות מקומית.

מתקנים שאינם מוסדות חינוך

במידה ותופעל התכנית במתקן שאינו מוסד חינוכי, על הרשות המקומית לפעול בהתאם לחוזר מנכ"ל ניצנים - סעיפים 2.2.3 ולתת דגש על:

1. **מרחב מוגן** מותאם למספר הילדים והצוות.
2. בקרת כניסה ונעילה של מתקן בו מופעלת התכנית.

יש לתאם את הפעלת תכנית "ניצנים" בחגים ברשות המקומית עם יחידת הביטחון והחירום של הרשות המקומית

חובליים את הביטחון בחינוך

ביטחון, חירום ובטיחות ופעילות חוץ

• בעת הפעלת תכנית ניצנים בחגים , על הרשות המקומית להתבסס על: תכניות האבטחה והחירום, מרכיבי הביטחון, המיגון, הנהלים, תיקי הנתונים ואישורי הבטיחות הרשתיים הקיימים במוסדות החינוך בהם מופעלת התכנית, תוך התאמה לתכנית ניצנים

• יש לתאם את הביטחון והח

• רכזי התכנית הביטחון והח

דגשים:

1. יש לעדכן את נתוני התלמידים והצוות/הסגל, כנספח לתיק הביטחון והחירום המוסדי הקבוע.
2. יש לוודא הכרה וקיום סידורי האבטחה, סריקות, כניסת מבקרים ונעילת שערים.

עדכון נהלים

רכזת התכנית הביטחון והחירום ברשות המקומית, שתכלול:

- מעבר על תיק הביטחון והחירום המוסדי.
- מעבר על סדר הפעולות במצבי החירום - ירי טילים, רעידת אדמה, שרפה, נוהל פינוי והדיווח לרשות המקומית, טיפול בילד שנפגע, מענה מותאם לילדים עם צרכים מיוחדים.

• הכרת מרכיבי הביטחון מצילי החיים העיקריים במוסד החינוכי, אופן הפעלה ושימוש בהם.

• הכרת הכללים, התנאים וההנחיות לתיאום וקיום פעילות חוץ כפי שיפורט בהמשך

שעת חירום

אזכורים את הביטחון בחינוך

היערכות למצבי חירום

• באחריות יחידת הביטחון הרשותית להנחות ולתדרך את רכז התכנית הרשותי ורכז התכנית המוסדי על סידורי הביטחון, הבטיחות וההיערכות לחירום.

• על הרכז הרשותי לעמוד בכל הנחיות הביטחון והחירום כפי שנקבע בתדרוך לרכזים ברשות, ביניהם:

פעילות על פי תכנית כניסה למרחבים מוגנים

תרגול הצוותים והחניכים בתחילת התכנית (כבר ביום הראשון לפעילות)

הדרכת הצוותים

הכרת אזורי ההתרעה וההתגוננות

הכרת מרכיבי הביטחון והשימוש בהם.

פינוי בעת חירום

נתיבי המילוט

ועוד...

מומלץ להסתייע במנהל המוסד החינוכי הקבוע/רכז ביטחון בית ספרי.

ירי טילים

תדרוך צוותים וילדים בהנחיות התגוננות:

- קביעת תכנית "הכי מוגן שיש" לכל קבוצה/כיתה.
- הכרת המרחבים המוגנים ודרכי גישה אליהם.
- קיום תרגיל "הכי מוגן שיש" לכלל הילדים והצוותים.
- במצב של ירי טילים יש לסמן את המרחב המוגן בשילוט בולט, כך שכל הבאים למוסד יידעו את מיקומו ודרכי כניסה ויציאה.

! הפעלת התוכנית כפופה למדיניות ההתגוננות של פיקוד העורף

במצב של ירי טילים יש להגיע למרחב הכי מוגן שיש בצורה בטוחה,
לכן:

1. עלינו לדעת מהו הזמן העומד לרשתנו להגעה למרחב המוגן
2. בהתאם לזמן הנתון, עלינו לחתור להגיע למרחב הכי מוגן שיש

דגשי ביטחון וחרום – מלחמת חרבות ברזל

➤ לקיים שגרת חרום בהתאם למדיניות והנחיות פיקוד העורף

- מידי בוקר, לבצע סריקות במוסד החינוכי לפני הגעת הילדים – חפץ חשוד, נפלים, נזקים ומפגעי בטיחות.
- לוודא שהמרחבים המוגנים מוכנים פנויים ותקינים, מערכות כריזה (בבתי הספר), לחצני מצוקה בגנים ובמעונות וכו'.
- להתאים את מס' תלמידים במוסד החינוכי/מבנה בהתאם ליכולת המרחב המיגון התקני.
- תרגול הנחיות התגוננות – יש לתדרך ולתרגל את התלמידים והצוות החינוכי בתכנית "הכי מוגן שיש" המוסדית ע"ב הוראות פקע"ר ובכלל זה בחוץ/שטח פתוח.
- "הכי מוגן שיש" – יש להתאים את התכנית עם צוות ניצנים ולתרגל ע"פ העקרונות הכי מוגן שיש במוס"ח שבמסמך (קישור)
- שימוש באפליקציה/יישומון פקע"ר (למצבים/מקומות בהם האזעקה אינה נשמעת)

כללי התנהגות במצבי חירום נוספים:

היערכות לפינוי בעת חירום

פינוי בעת שריפה

פינוי בעת רעידת אדמה

מובילים את הביטחון בחינוך

פינוי המוסד החינוכי במצבי חירום

פינוי בעת עת חירום - לימוד של תוכנית הפינוי הרשותית הרלוונטית למוסד החינוכי (בתיאום והנחייה של יחידת הביטחון הרשותית/קב"ט רשותי) כפי שיפורט בהמשך.

תדרוך הצוותים והילדים למקרה של שריפה/רעידת אדמה/אירוע בטחוני/בטיחותי הכולל:

- ✓ נתיבי המילוט ופתחי המילוט והחירום
- ✓ נקודת ריכוז בשטח הפתוח והבטוח תוך שליטה
- ✓ רישום התלמידים בעת הפינוי להורים/מבוגר אחראי
- ✓ עדכון הרשות המקומית

- **ביצוע תרגול פינוי של הצוות והילדים מהמוסד החינוכי עד לשער החירום האחורי, אך ללא יציאה ממתחם המוסד החינוכי בתחילת התכנית (משיקולי בטיחות).**
- **ככלל, ההחלטה על פינוי המוסד החינוכי ע"פ הגורם המוסמך: משטרה/רשות מקומית – יחידת הביטחון /קב"ט רשותי אלא אם כן מדובר בסכנת חיים מיידיית כפי שיפורט בהמשך.**

*מצ"ב נוהל מפורט - פינוי ושחרור תלמידים מהמוסד החינוכי [בקישור זה](#)

אובילים את הביטחון בחינוך

אירוע שרפה

סדר פעולות חפוז במצב של סכנת חיים מיידית בעת שריפה

במצב של סכנת חיים מיידית ייעשה פינוי ומילוט מהיר של המוסד החינוכי למקום בטוח או שטח כינוס ושהייה.

5 שלבי הפינוי:

! ראשית, יבוצעו הנחיות ההתגוננות המתאימות לתרחיש על פי סדר הפעולות (שריפה חומ"ס וכדומה)

א. קבלת החלטה על מילוט מיידית

1. ניתוח והבנת חומרת המצב של סכנת חיים מיידית לתלמידים ולסגל ההוראה, מול גורמי הרשות.
2. במקרה שאין תקשורת עם גורמי הרשות/גורמים מוסמכים, החלטה תתקבל על ידי מנהל המוסד החינוכי בהתאם לחומרת המצב.
3. הפעלת הצל"ח ותכנית המילוט.

ב. נקודת היערכות

1. המשך הפעלת הצל"ח, תדרוך סגל ההוראה ועדכון גורמי הרשות המקומית/ביטחון/הורים.
2. ארגון המוסד החינוכי לפינוי וניהול רישום מהיר, שליטה ומעקב במצבת התלמידים בנקודת היערכות.
3. כאשר יש תקשורת – קבלת הנחיות מגורמי הרשות/גורמי ביטחון.

חובליים את הביטחון בחינוך

אירוע שרפה

סדר פעולות חפוז במצב של סכנת חיים מיידיית

במצב של סכנת חיים מיידיית ייעשה פינוי ומילוט מהיר של המוסד החינוכי למקום בטוח או שטח כינוס ושהייה.
5 שלבי הפינוי:

ג. מילוט

1. סריקת מבנים, כיתות וחצרות לווידוא פינוי כל התלמידים וסגלי ההוראה.
2. הובלת התלמידים רגלית/רכוב מחוץ לטווח הסכנה לשטח הכינוס.
3. במידת האפשר, פינוי ע"ג רכב מזדמן (הסעה/פרטי)/אוטובוסים במוא"ז /תחבורה ציבורית.
4. טיפול בנפגעים ודיווח לגורמי הצלה.

ד. שליטה ובקרה

1. יצירת קשר שוטף מול הורים/קרובים לאיסוף.
2. עדכון שוטף מול גורמי רשות מקומית.
3. בקרה, מעקב ושליטה במצב התלמידים.

ה. שטח כינוס בטוח

1. פעולות הרגעה, הפגה ועזרה נפשית ראשונה עד להגעת ההורים, בסיוע גורמי רשות מקומית.
2. ארגון מזון קל ושתייה, בסיוע גורמי רשות מקומית.
3. עם הגעת הורים/מבוגר אחראי יבוצע שחרור מבוקר של תלמידים (רגלית/היסעים/Carpool).
4. ניהול, רישום, מעקב ודיווח על פי הפורמט המחייב.

לסרטון הדרכה [פינוי מוס"ח בעת שריפה](#) - [כתובית בערבית](#)

רעידת אדמה – "הכי בטוח שטח פתוח"

מינהל
ביטחון בטיחות
חירום וסייבר

משרד התינוך

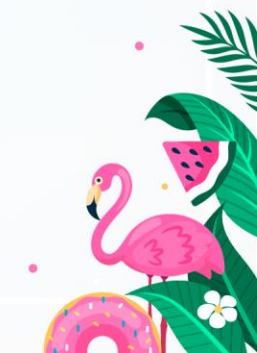
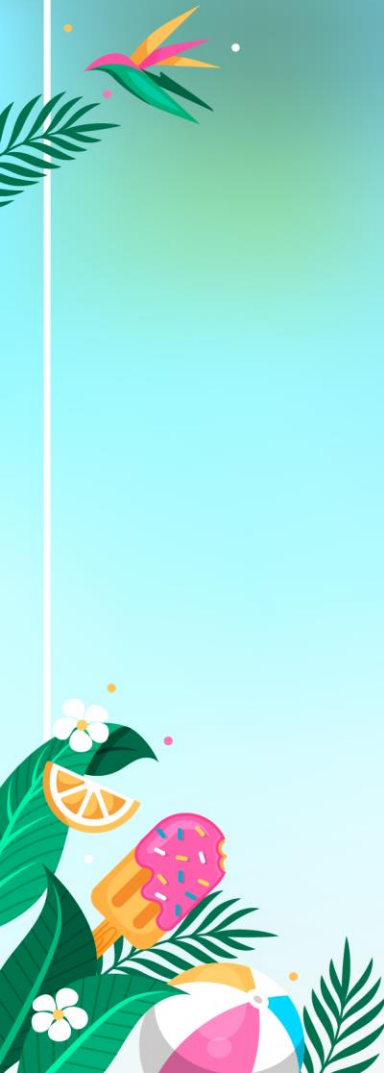
נתיב המילוט האופייני בבית ספר !
מחדר הכיתה ◀ פרוזדור, מסדרון ◀ חדר מדרגות ◀ פתחי יציאת חירום/מילוט
אל מחוץ למבנה המוסד ◀ לשטח הפתוח ◀ שטח כינוס.

*הנחיות לבחירת נתיב מילוט והשלמה לסרט [בקישור זה](#)

ביטחון ואבטחה

מובילים את הביטחון בחינוך

מרכיבי ביטחון במוסד החינוכי

- הצבת מאבטח גם במקום שהוא לא מוסד חינוכי בשגרה (בהתאם להנחיות הרשות המקומית)
- מרחבים מוגנים
- גדר היקפית תקנית + שער (כולל אחורי)
- תיק עזרה ראשונה + אלונקה
- מטפי כיבוי
- מערכת כריזה
- מערכת התרעה לרעידת אדמה (אם קיים)
- מכשיר החיאה – דפיברילטור בבתי הספר (אם קיים).
- מזרק אפינפרין (אפיפן).
- לחצן מצוקה בגני הילדים .

אובליים את הביטחון בחינוך

נהלי אבטחה

- הנחיות האבטחה תתבצעה על פי הוראות משטרת ישראל.
- תקצוב ושיפוי שעות אבטחה בהתאם למוגדר בקול קורא התקף לשנת הלימודים.
- שמירת רצף העסקתם של מאבטחי מוס"ח ימשיך בתקופת החגים בהתאם להוראות משרד בט"פ/חט' אבטחת משטרת ישראל.
- הפעלת המאבטח תתבצע על פי נוהל עבודת מאבטח מוסדות חינוך של משטרת ישראל.

עבירות מין

בהתאם לחוק "למניעת העסקה של עברייני מין במוסד המכוון למתן שירות לקטינים ה"חוק התשס"א-2001 " מחויבים כל מדריכי התכנית הגברים (מורים בפועל, מדריכים, סטודנטים, עובדים ממלאי מקום, נהגים בהסעות וכו') באישור המשטרה על העדר רישום עבירות מין, גם אם הינו עובד הוראה, וממשיך לפעול באותו בית ספר שהוא פועל במהלך שנת הלימודים.

אובילים את הביטחון בחינוך

נהלי אבטחה

כללי אבטחה בכפוף להנחיות משטרת ישראל

- כניסה וזיהוי התלמידים הינה באחריות איש סגל מהמוסד.
- כניסת מבקרים, בקרים ורישום כל אדם המבקש להיכנס למוסד בזמן הפעילות הינה באישור מנהל הפעילות במוסד ולאחר ביצוע זיהוי ע"י תעודה מזהה, בידוק, ורישום בחוברת המבקרים כולל מסי ת"ז, מטרת הביקור, ומאשר את הביקור – מועד כניסה ומועד עזיבת המבקר.
- אין לעזוב את מקום פעילות התכנית לפני שהילד האחרון עוזב את שטח בית הספר (לפחות מבוגר אחד חייב להישאר).
- יש לבצע סריקה יסודית במוסד הכוללת סריקת איש סגל את כל הכיתות ונעילתן בתום הפעילות.

תפקידי המאבטח

1. להימצא בנקודה שולטת בסמוך לשער המוסד למתן מענה אבטחה מיטבי לבאי המוסד. זיהוי התלמידים יעשה ע"י איש סגל בלבד.
2. לשהות במקום המאפשר שליטה מיטבית בתיאום עם יחידת הביטחון רשותית לאחר ביצוע סריקה במוסד.
3. לסרוק את מרחב המוסד החינוכי ולנעול את השער לאחר וידואי שלא נשאר איש במוסד.
4. ביצוע סריקות ביניים עפ"י החלטה ושיקול דעת הקב"ט

נהלי אבטחה

סריקות

על המאבטח לבצע סריקת בוקר וסריקת סוף יום:

- בסריקת בוקר תתבצע 30 דקות לפני כניסת תלמידים למוסד.
- עליו לסרוק סביב הגדר, לוודא שאין חפצים או דברים לא מוכרים ושהשטח מוכן ליום הפעילות.
- סריקת הכיתות ופתיחתן תתבצע ע"י סגל בלבד לפני כניסת התלמידים.
- בסריקת סוף יום – בסיום יום הפעילות, יש לבצע סריקה יסודית הכוללת סריקת איש סגל של כל הכתיות ונעילתם. על המאבטח לסרוק את מרחב המוסד ולנעול את השער לאחר שווידא שלא נשאר איש במקום הפעילות.

אוביאים את הביטחון בחינוך

חפץ חשוד

בעת חשש לזיהוי חפץ חשוד/שבר יירוט יש לפעול בהתאם להנחיות הבאות:

1. הרחקת תלמידים ואנשי הסגל הנמצאים בקרבת החפץ החשוד.

2. הצבת מאבטח / איש סגל במקום מוגן למניעת התקרבות לחפץ החשוד.

3. סגירת המוסד ומניעת כניסה.

4. דיווח למשטרת ישראל על מציאת חפץ חשוד בטלפון 100

5. העברת הודעה לקב"ט הרשות, מנהל, רכז הביטחון על הימצאות חפץ חשוד.

6. לאחר הגעת חבלן וטיפול בחפץ החשוד ביצוע סריקה נוספת במוסד לאיתור

חפצים חשודים ולאחר אישור המשטרה תותר הכניסה לשטח המוסד.

מתרחקים מרחיקים מדווחים

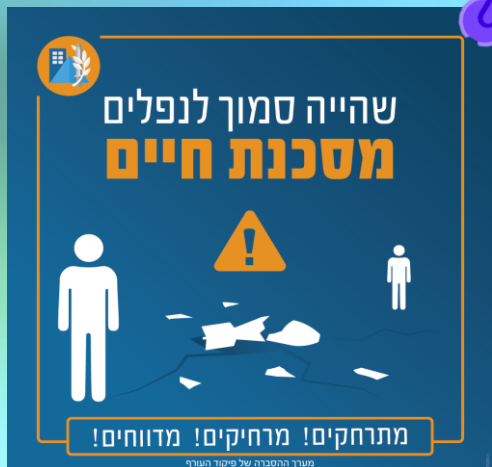
אוביאים את הביטחון בחינוך

חפץ חשוד

בעת הזו עלולים להימצא על הקרקע נפלים וחלקי רקטות ברחבי היישוב, בדרכים, בשטחים הפתוחים ובשטחי האש בכל רחבי המדינה.

זהירות ! "שבר יירוט/נפלים"
כיצד עלינו להתנהג!?

ע"פ הנחיות פיקוד העורף
בפורטל חירום לאומי

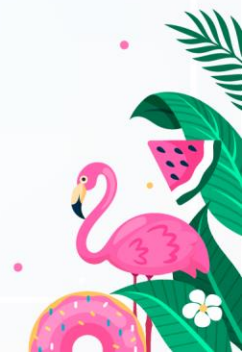
[סרטון הסברה בנושא שברי יירוט ונפלי טילים](#)

אוביאים את הביטחון בחינוך

טיולים ופעילויות חוץ

מובילים את הביטחון בחינוך

טיולים ופעילויות חוץ

יבצעו בהתאם לחוזר מנכ"ל

• ככלל, בתוכנית ניצנים במהלך השנה ובימי החופשה אין לקיים פעילות חוץ בית ספרית.

אם מנהל התוכנית הרשותי יאשר את פעילות החוץ, יש לפעול בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל "טיולים ופעילויות חוץ-בית ספריות במערכת החינוך - היבטים פדגוגיים, ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים" וכן על פי סעיף 0017 בחוזר מנכ"ל עז/3(א) "טיולים ופעילות חוץ בגן הילדים - היבטים בטיחותיים וביטחוניים". ונוסף על כך בתחום הבטיחות יש לפעול על פי סעיף 0218 בחוזר עה/4(ב), "פעילויות חוץ-בית-ספריות - הבטחת הבטיחות בפעילויות המתקיימות מחוץ למוסד החינוכי: סיורים, פעילויות שדה ושטח ופעילויות מים

במקרה של אישור, כאמור לעיל, לפעילות חוץ וטיולים - יש לפעול ע"פ פעילות טיולים בזמן המלחמה - חרבות ברזל - הנחיות השעה

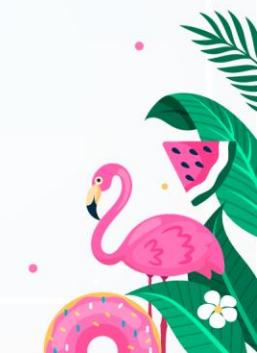
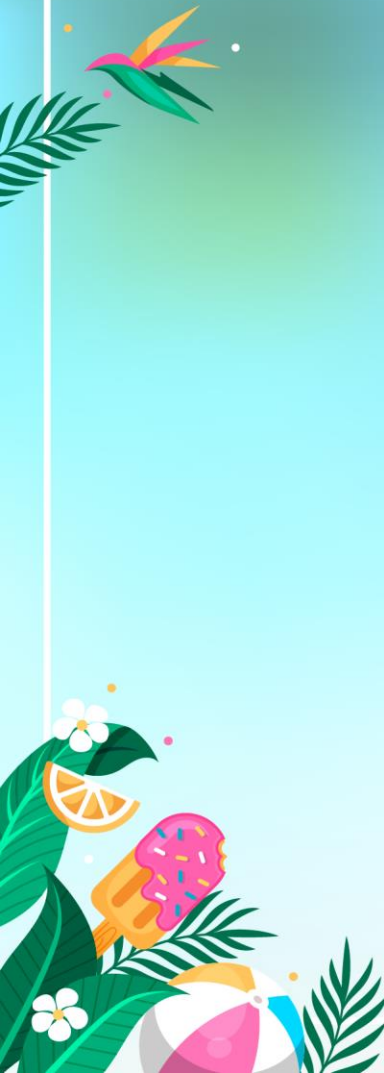
שימו לב- במסגרת מלחמת "חרבות ברזל" ישנן הנחיות אבטחה לכל פעילות מחוץ למוסד החינוכי, יש לקבל אישור קב"ט לפעילות בהתאם להנחיות האבטחה הנכונות לעת הפעלת התוכנית

אובאים את הביטחון בחינוך

עזרה ראשונה

מובילים את הביטחון בחינוך

עזרה ראשונה

שירותי עזרה ראשונה לתלמידים בתכנית ניצנים בחגים ינתנו בכפוף להנחיות המפורטות בחוזר מנכ"ל שירותי עזרה ראשונה ופינוי לתלמידים.

במצב שאינו מסכן חיים

יש ליצור קשר מול מוקד טלפוני של משרד החינוך שמספרו 2326* או 1-700-55-00-96.
במידת הצורך יישלח איש רפואה לטפל בנפגע, ע"פ החלטת המוקד/ איש הצוות יוזנק אמבולנס למקום.

כרטיסי מידע: [עברית](#) | [ערבית](#)

בחירום

באירוע בו יש חשש לסכנת חיים יש לקבל טיפול רפואי דחוף המצריך פינוי יתקשר הצוות באופן מיידי למוקד מד"א 101 ויודע להורים על פינוי התלמיד במקביל.

במקרה זה יחול תשלום הפינוי על ההורים.

בכל מקרה של פינוי תלמיד על ידי צוות התכנית יש ליידע את ההורים ולהסדיר ליווי של מבוגר או הורה !

אובילים את פביטחון בחינוך

בכל מוסד בו מתקיימת הפעילות נדרש להחזיק מזרקי אפינפרין (אפיפן) כמתחייב בחוק.

תכשיר אפינפרין אחד לפחות יוחזק בכל מוסד חינוכי במינונים הבאים:

- במוסדות חינוך שבהם לומדים תלמידים בכיתה ב' ומטה – מזרק במינון 1.5 מ"ג
- במוסדות חינוך שבהם לומדים תלמידים בכיתה ג' ומעלה – מזרק במינון 3.0 מ"ג (בבתי הספר היסודיים – יש להחזיק 2 תכשירים, בשני מינונים שונים)

תיק עזרה ראשונה

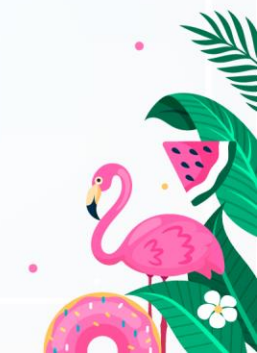
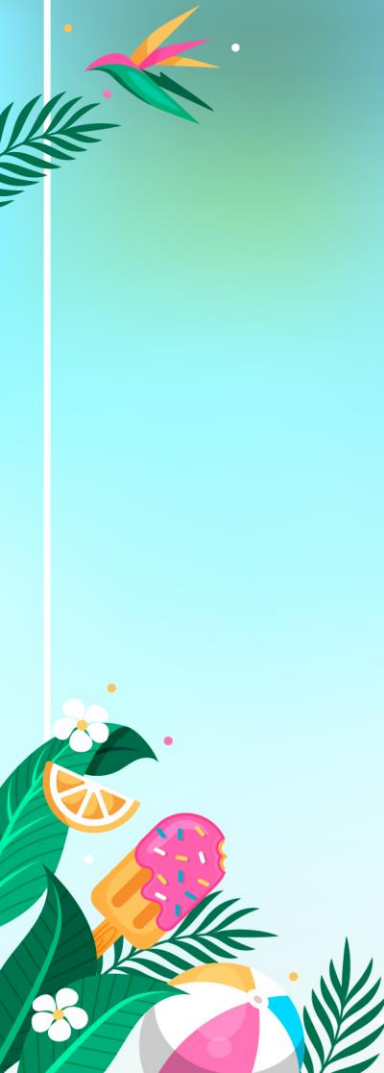
באחריות הרשות המקומית לוודא שבמקום בו מתקיימת התכנית קיים תיק עזרה ראשונה, כמתחייב בחוק ומפורט בכרטיס המידע.

אובליגט את הביטחון בחינוך

בטיחות

אזכורים את הביטחון בחינוך

באחריות רכז התכנית לוודא שקיים אישור מוכנות בתחום הבטיחות למוסד החינוכי (אישור תקף עד 31 באוג' של אותה שנה"ל)

- **מפגע/ ליקוי בטיחותי**

יש לדווח לרכז התכנית הרשותי לטיפול, עם העתק למרכז התכנית במחוז. באחריותם לתת הנחיות פעילות עד לביצוע תיקון.

- **אירוע בטיחות חריג**

בכל אירוע חריג לדוגמת פציעת תלמיד בתאונה, יש לדווח למנהל התוכנית הרשותי. תפקידו לדווח ליחידת הביטחון הרשותית.

- **שיפוצים/ בנייה**

במידה ומתקיימים במוסד החינוכי בו מתקיימת התכנית יש לפעול בהתאם להנחיות הרשות המקומית וחוזר מנכ"ל עבודות ושיפוצים במוסדות חינוך במהלך הלימודים.

- **הפעלות חיצונית**

כל פעילות חיצונית שמגיעה למוסד חינוכי חייבת להיות בהתאם להוראת קבע מספר 0017 בחוזר עה/4(ב), "פעילויות חוץ-בית-ספריות – הבטחת הבטיחות בפעילויות המתקיימות מחוץ למוסד החינוכי: סיורים, פעילויות שדה ושטח ופעילויות מים.

במידת הצורך יש להיוועץ ביחידת הביטחון הרשותית.

אובליים את הביטחון בחינוך

